

การจัดการความรู้ ความงามในการเรียนรู้

รศ.นพ.จิตเจริญ ไชยาคำ <http://gotoknow.org/uackku>

เมื่อยอเขาจะเห็นอะไร
สามที่ไผ่สาม
เมื่ออายุนานวันจะเริ่มเห็น
สามที่เป็นจริง

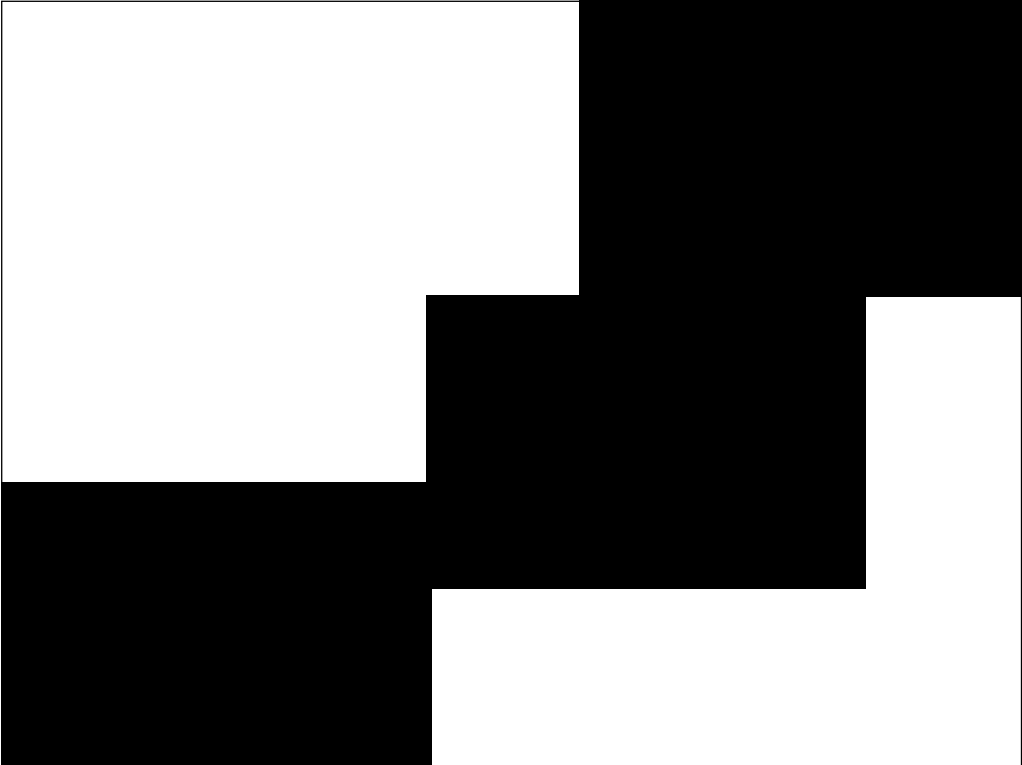

เรือต้องมี เข็มทิศ ชีวิต ต้องมีเป้าหมาย

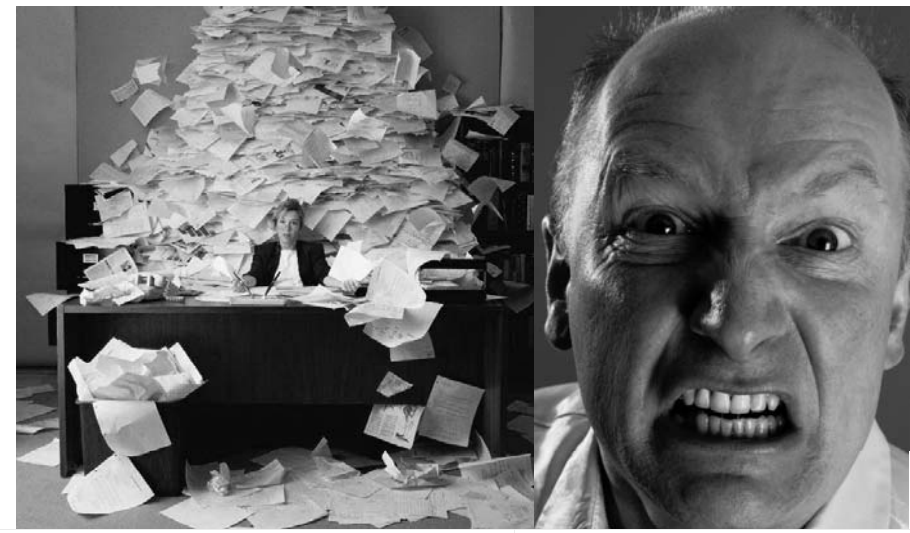

การจัดการ + ความรู้

จัดการความรู้ไปทำไม? Why KM ?

... เพราะ ความรู้มีมาก แต่ ความรักมีน้อย

**๑.บุคลากร และ องค์การ
จะได้ประโยชน์อะไรบ้าง
จาก
KM และ LO**

พระราชดำริฯพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว
พ.ศ ๒๓๓๐-๒๓๕๔

**การงานสิ่งใดของเขาที่ดี
ควรจะเรียนร่ำเอาไว้
ก็เอาอย่างเขา
.....แต่อย่าให้นับถือเลื่อมใสไปทีเดียว**

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน
เนื่องในโอกาสวันข้าราชการพลเรือน ปีพุทธศักราช ๒๕๔๖

**ผู้ปฏิบัติราชการ จำเป็นต้องรู้วิทยาการ ฐานะ และ
รู้ข้ออย่างกระจำจัดจึงจะสามารถปฏิบัติบริหารงานใน
ความรับผิดชอบให้ถูกต้องตามเป้าหมาย และสัมฤทธิ์ผล
เป็นประโยชน์เป็นความเจริญที่แท้จริงและยั่งยืน ทั้งแก่
ตนเองและส่วนรวม**

พระตำหนักปั้นธุษ วังไกลกังวล
วันที่ ๑๐ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๔๖

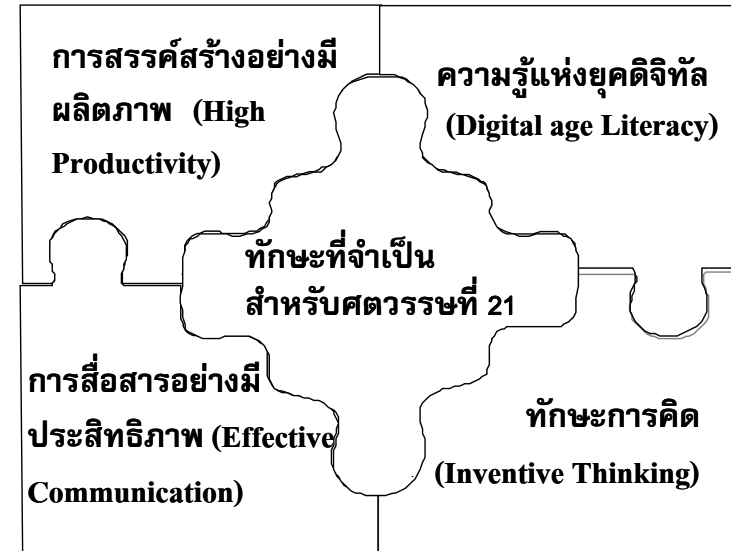
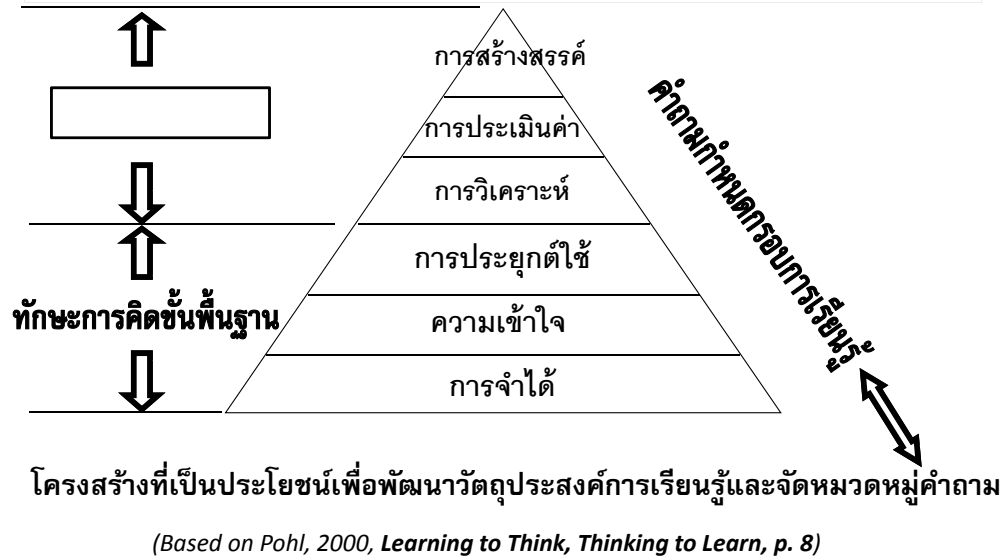

เรียนรู้ จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นแบบอย่าง
ในการทำงาน พระองค์ท่าน
ทรงเป็นผู้สร้างความรู้
มากกว่าผู้ใช้ความรู้

ทรงใช้แนวทางการศึกษาแก้ปัญหา
ของประเทศชาติ โดยการลงพื้นที่
ศึกษาดูสภาพเพื่อให้เข้ากับ
บริบทของสังคม วัฒนธรรม วิถี
ชีวิตของประเทศ จะไม่หยิบความรู้
จากตำรา หรือ ความรู้จากต่างชาติ

เราต้องใจกว้างต่ออนาคต
เพราะความใจกว้างต่ออนาคต
จะสอนให้เรารู้จักทုံมเทกกับปัจจุบัน
อย่างเข้าใจ
ในคุณค่าของชีวิตและวันเวลา

ทักษะการคิดขั้นสูงของบลูม (Bloom's Taxonomy)

ทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21

- ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะการแก้ปัญหา

- ทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์สร้างนวัตกรรม
- ทักษะในการสื่อสาร
- ทักษะในการทำงานแบบร่วมมือ
- ทักษะในการใช้เทคโนโลยีและ

การจัดการสารสนเทศ
แก้ปัญหา ค้นคว้า นำเสนอ สื่อสาร พัฒนาตนเอง

- ทักษะชีวิต

- ความเป็นผู้นำ
- คุณธรรม จริยธรรม
- ความโปร่งใส
- ปรับตัวได้ดี
- สร้างสรรค์งานอย่างมีคุณภาพ
- มีมนุษยสัมพันธ์
- มีเป้าหมาย
- รับผิดชอบต่อส่วนรวม

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

พ.ศ. 2546 หมวด 3 มาตรา 11

“ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ โดยต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่างๆ”

“เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการ
ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและเหมาะสมกับ
สถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนา
ความรู้ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์และ
ปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการในสังกัด
ให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ และ
มีการเรียนรู้ร่วมกัน”

ก่อนจะถึงวันนี้

ในวันนี้ ... ฉันคิดว่าตนเอง มี
ความสามารถพอ
ที่จะทำงานในความรับผิดชอบ
จะไม่มามัวตั้งคำถาม..อย่างไม่จบสิ้น
ว่าทำไมต้องมีการพัฒนาคุณภาพ
และ ถามว่าทำดีแค่นี้เพียงพอหรือยัง
คุณภาพมีส่วนให้ฉันได้ทำงานที่นี้ต่อไป
และ ขอขอบคุณ
ที่มีคุณภาพเป็นเครื่องมือพัฒนางาน

ในวันนี้

...ฉันจะรู้สึก ปลาบปลื้ม ที่ได้อยู่ในสังคม
และยุคสมัยที่ไม่ต้องทำงาน..
อาบเหงื่อต่างน้ำ
ในสภาพอันโหดร้ายทารุณ
และ ขอขอบคุณที่ได้อยู่ในประเทศเสรี
ที่ไม่มีใคร..มากะเกณฑ์ใช้งานได้

ในวันนี้ ...

ฉันจะรู้สึกมีความสุขที่ได้ทำงาน

และสุขกายสบายใจ

ที่ไม่ต้องออกไปต่อสู้..ในสนามรบ

หรือเจ็บป่วย....จนต้องรอเข้าห้องผ่าตัด

ในวันนี้ ...

ฉันจะไม่คาดหวังให้ใครมาทำดีกับฉัน

จะไม่เปรียบเทียบรายได้..

หรือสถานภาพของตนเองกับผู้อื่น

จะพอใจ..อย่างที่ฉันเป็นอยู่

ในวันนี้ ...

ฉันจะไม่ค่อยเป็นห่วงว่า

“แล้วฉันจะได้อะไรจากงานนี้”

จะคิดเพียงว่าวันนี้ฉันจะเข้าไปช่วย

ในการพัฒนาเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างไรบ้าง

ในวันนี้ ...

เมื่อฉันออกจากที่ทำงาน

ฉันจะไม่มัวครุ่นคิดว่า

ได้พัฒนางานไปมากแค่ไหน

หรือยังพัฒนางานอะไรไม่เสร็จ

แต่จะนึกถึงเวลาข้างหน้า วันพรุ่งนี้

และรู้สึกขอบคุณสำหรับงานที่มีให้พัฒนา

ลุล่วงไปด้วยดี

๒. KM_LO คือ อะไร ความ เชื่อมโยง

Knowledge Management ไม่ใช่.... การทำงานหนัก

Knowledge Management ไม่ใช่การเน้นที่ เทคโนโลยี หรือ IT

MK
MK
คือ
เครื่อง
มือ

ความรู้ คือ อะไร

นิยามของ “ความรู้”

- ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 คือ “สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือ ประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติ และ ทักษะความเข้าใจ หรือ สารสนเทศที่ได้รับมาจากประสบการณ์ สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิด หรือการปฏิบัติองค์วิชาในแต่ละสาขา”

30/03/54

33

นิยามของ “ความรู้”

- **ซึ่งทักษะประสบการณ์นั้น ไม่ได้มีอยู่ในตำราแต่เกิดจากการลงมือปฏิบัติ ดังนั้น ความรู้จะเกิดได้ด้วยการลงมือปฏิบัติ**

30/03/54

KM_Concept_JJ2007

34

JJ

W

ระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงห่วงใยในความเดือดร้อนของราษฎรที่ต้องทนทุกข์กับสภาวะน้ำเน่าเสีย พระองค์จึงพระราชทานพระราชดำริให้กรมชลประทานประดิษฐ์เครื่องกลเติมอากาศแบบประหยัดค่าใช้จ่าย

ซึ่งมีรูปแบบ “ไทยทำไทยใช้” โดยทรงได้แนวทางจาก “หลูก” ซึ่งเป็นอุปกรณ์วิดน้ำเข้านาอันเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านเป็นจุดคิดค้นเบื้องต้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มูลนิธิชัยพัฒนาสนับสนุนงบประมาณเพื่อการศึกษาวิจัยและประดิษฐ์เครื่องกลเติมอากาศ

นอกจากพระราชทานพระราชดำริให้มีการประดิษฐ์เครื่องกลเติมอากาศและทรงวางรูปแบบให้แล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ยังทรงพระกรุณาพระราชทานแบบร่างให้กรมชลประทานนำไปศึกษาและสร้างต้นแบบขึ้นหลายรุ่นเพื่อทดลองใช้ หลังจากนั้นก็ได้ทำการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบถึงข้อดีข้อด้อยของแต่ละรุ่น แล้วพัฒนามาเรื่อย ๆ จนกลายมาเป็นกังหันน้ำชัยพัฒนาแบบที่เห็นกันในปัจจุบัน

การจัดการความรู้อย่างธรรมชาติ

● **หลักคิด เคารพในความ**
เป็น คน มีอะไรดีใน
ตัวตนเจ้าของ

การจัดการความรู้อย่างธรรมชาติ

•หลักปฏิบัติ นำ

ประสบการณ์ของ

เจ้าของ มาเล่าสู่

“ลปรร = แลก เปลี่ยน เรียน รู้
คู่สร้างสรรค์”

วิธีการพัฒนาโดยใช้ KM เป็นตัวช่วย

—ฟังแบบสุนทรียสนทนา

นำไปปรับ ประยุกต์ ทำให้ ตน

คน งานประจำ องค์กร

ชุมชน สังคม ประเทศชาติ
ดีขึ้น

การจัดการความรู้อย่างธรรมชาติ

•หลักคิด เคารพในความ

เป็น คน มีอะไรดีใน

ตัวตนเจ้าของ

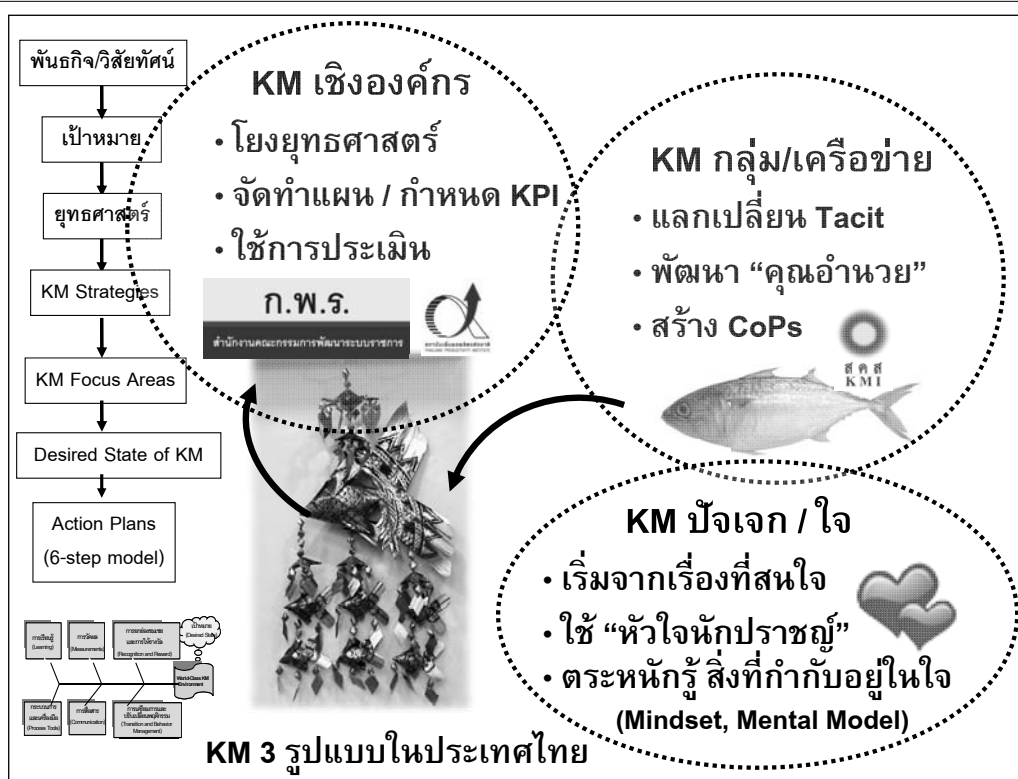
การจัดการความรู้อย่างธรรมชาติ

•หลักปฏิบัติ นำ

ประสบการณ์ของ

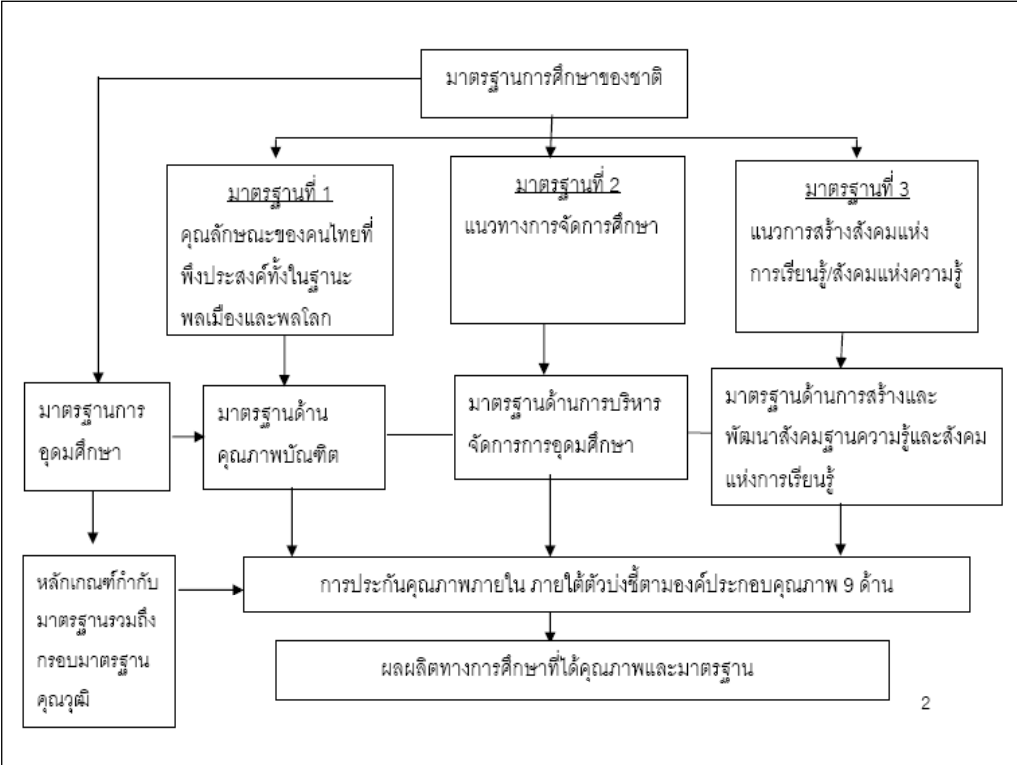
เจ้าของ มาเล่าสู่ “ลปรร =

แลก เปลี่ยน เรียน รู้ คู่
สร้างสรรค์”

**พรบ.การศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2542
ปฏิรูปการศึกษา
พัฒนาการเรียนรู้
กอบกู้สังคมไทย**

มาตรา 4 การศึกษา
กระบวนการเรียนรู้
การฝึก การอบรม
การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์
จรรโลง
ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์
ความรู้
อันเกิดจากการจัดการสภาพแวดล้อม
สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุน
ให้บุคคลเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง
ตลอดชีวิต

มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้ และ สังคมแห่งการเรียนรู้

- มีการแสวงหา การสร้าง และ การใช้ประโยชน์ ทั้ง ในส่วนภูมิภาคท้องถิ่น และเทศ เพื่อสร้างสังคมฐานความรู้

มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้ และ สังคมแห่งการเรียนรู้

- มีการบริหารจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักการวิจัยแบบบูรณาการ หลักการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หลักการสร้างเครือข่าย และ หลักการประสานความร่วมมือ รวมพลังอันนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้

การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

- คู่มือสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2553 เดือน กรกฎาคม ๒๕๕๓ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้ ประกอบด้วยสามตัวบ่งชี้ คือ 2.6 , 4.2 และ 7.2

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน

คุณภาพการศึกษาภายใน

พ.ศ. 2553

จำนวนตัวบ่งชี้ประกันคุณภาพ แบ่งตามองค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้าน

หมายเหตุ: จำนวนตัวบ่งชี้ สมศ ที่ระบุ เป็นจำนวนตัวบ่งชี้พื้นฐานเท่านั้น ไม่รวมอัตลักษณ์ และมาตรการส่งเสริม

องค์ประกอบคุณภาพ	Input Indicators	Process Indicators	Output/Outcome Indicators	รวม
1. ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผน	-	สกอ 1	-	1
2. การผลิตบัณฑิต	สกอ 3	สกอ 4	สกอ 1+ สมศ 4	12
3. กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา	-	สกอ 2	-	2
4. การวิจัย	สกอ 1	สกอ 2	สมศ 3	6
5. การบริการทางวิชาการแก่สังคม	-	สกอ 2	สมศ 2	4
6. การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม	-	สกอ 1	สมศ 2	3
7. การบริหารและการจัดการ	-	สกอ 4	สมศ 3	7
8. การเงินและงบประมาณ	-	สกอ 1	-	1
9. ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ	-	สกอ 1	-	1
รวมจำนวนตัวบ่งชี้	4	18	สกอ 1+ สมศ 14	37 54

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 กระบวนการพัฒนาแผน

1. มีการจัดทำแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับนโยบายของสภาสถาบัน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถาบัน และ *ได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบัน* โดยเป็นแผนที่เชื่อมโยงกับปรัชญาหรือปณิธานและพระราชบัญญัติสถาบัน ตลอดจนสอดคล้องกับจุดเน้นของกลุ่มสถาบัน กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551 – 2565) และแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2551 – 2554)

2. มีการถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ระดับสถาบันไปสู่ทุกหน่วยงานภายใน
3. มีกระบวนการแปลงแผนกลยุทธ์เป็นแผนปฏิบัติงานประจำปีครบ 4 พันธกิจ คือ ด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 กระบวนการพัฒนาแผน

1. มีการจัดทำแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับนโยบายของสภาสถาบัน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถาบัน และได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบัน โดยเป็นแผนที่เชื่อมโยงกับปรัชญาหรือปณิธานและพระราชบัญญัติสถาบัน ตลอดจนสอดคล้องกับจุดเน้นของกลุ่มสถาบัน กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551 – 2565) และแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2551 – 2554)

2. มีการถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ระดับสถาบันไปสู่ทุกหน่วยงานภายใน

3. มีกระบวนการแปลงแผนกลยุทธ์เป็นแผนปฏิบัติงานประจำปีครบ 4 พันธกิจ คือ ด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการ และ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 กระบวนการพัฒนาแผน (ต่อ)

4. มีตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี และค่าเป้าหมายของแต่ละตัวบ่งชี้ เพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ และ แผนปฏิบัติการประจำปี

5. มีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีครบ 4 พันธกิจ

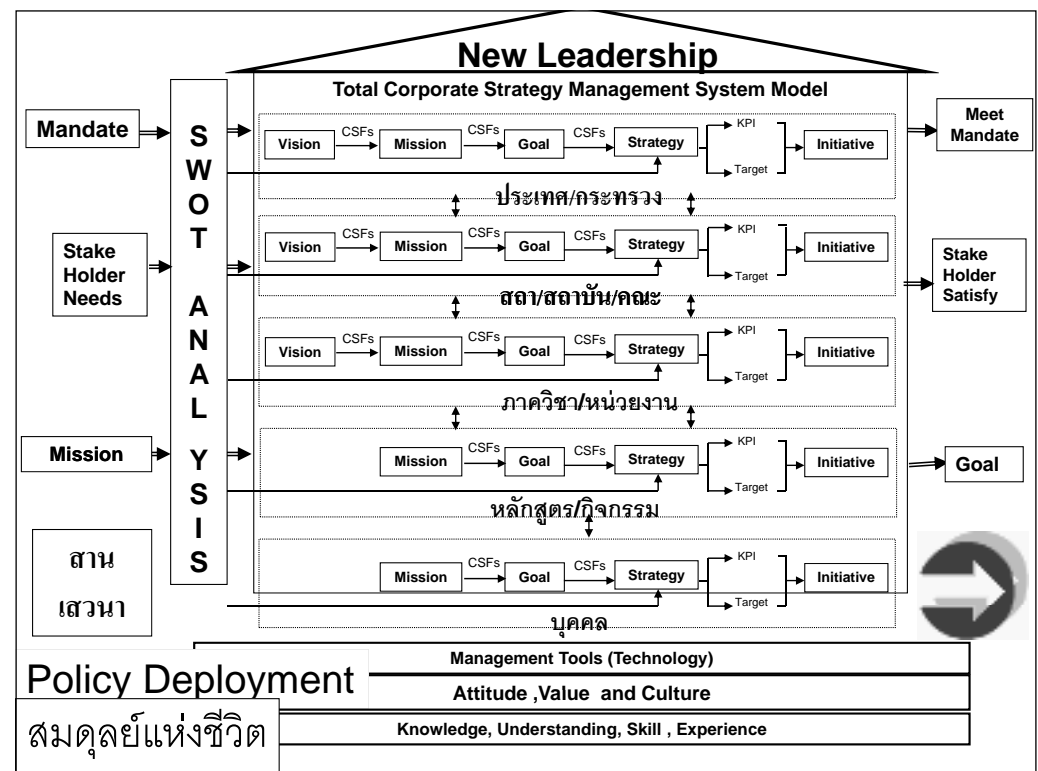
6. มีการติดตามผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และรายงานผลต่อผู้บริหารเพื่อพิจารณา
7. มีการประเมินผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และรายงานผลต่อผู้บริหารและสภาสถาบันเพื่อพิจารณา
8. มีการนำผลการพิจารณา ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะของสภาสถาบันไปปรับปรุงแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 กระบวนการพัฒนาแผน (ต่อ)

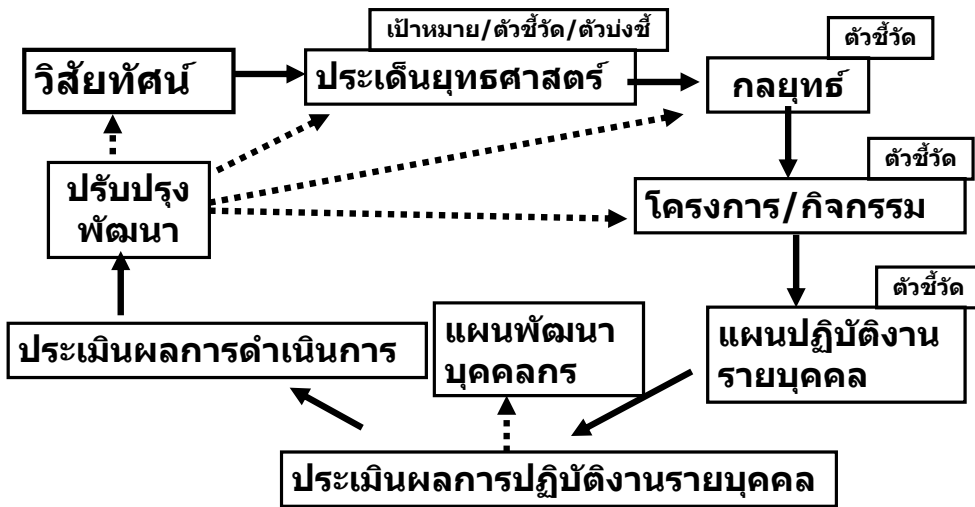
4. มีตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี และค่าเป้าหมายของแต่ละตัวบ่งชี้ เพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี
5. มีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีครบ 4 พันธกิจ
6. มีการติดตามผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และ รายงานผลต่อผู้บริหารเพื่อพิจารณา
7. มีการประเมินผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และ รายงานผลต่อผู้บริหารและสภาสถาบันเพื่อพิจารณา
8. มีการนำผลการพิจารณา ข้อคิดเห็น และ ข้อเสนอแนะของสภาสถาบันไปปรับปรุงแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3	คะแนน 4	คะแนน 5
มีการดำเนินการ 1 ข้อ	มีการดำเนินการ 2 หรือ 3 ข้อ	มีการดำเนินการ 4 หรือ 5 ข้อ	มีการดำเนินการ 6 หรือ 7 ข้อ	มีการดำเนินการ 8 ข้อ

แผนปฏิบัติการ 1 ปี ขององค์กร

ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 : ระบบและกลไกการจัดการเรียนการสอน

- มีการจัดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและยืดหยุ่น โดยการมีส่วนร่วมจากบุคคลสถาบัน หรือ ชุมชนภายนอก **มีการจัดกระบวนการเรียนรู้** ที่คำนึงถึงความแตกต่างเฉพาะตัวของนักศึกษาซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญมากต่อความสนใจใฝ่รู้ และต่อศักยภาพในการแสวงหาความรู้ของนักศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 : ระบบและกลไกการจัดการเรียนการสอน

- **กระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามแนวทางที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**

เกณฑ์มาตรฐาน : ข้อที่ 5

- **มีการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาจากการวิจัย หรือ จากกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน**

**ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 : ระบบและกลไกการจัดการ
ความรู้จากงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์**

- **การบริหารจัดการความรู้จาก
ผลงานวิจัย หรือ งานสร้างสรรค์
เพื่อเผยแพร่ไปยังคณาจารย์
นักศึกษา วงการวิชาการ
หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน
ตลอดจนชุมชนเป้าหมายที่จะนำ
ผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์**

**ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 : ระบบและกลไกการจัดการ
ความรู้จากงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์**

- **เกณฑ์มาตรฐานทั่วไป : 2. มี
ระบบและกลไกการรวบรวม
คัดสรร วิเคราะห์ และ
สังเคราะห์ความรู้จาก งานวิจัย
หรือ งานสร้างสรรค์ เพื่อให้เป็น
องค์ความรู้ที่คนทั่วไปเข้าใจได้**

**ตัวบ่งชี้ที่ 7.2 : การพัฒนาสถาบันสู่
สถาบันเรียนรู้**

- **มาตรฐานการอุดมศึกษาข้อที่ 3 กำหนดให้
สถาบันมีการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้
และสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งต้องมีการจัดการ
ความรู้เพื่อมุ่งสู่สถาบันแห่งการเรียนรู้ โดยมีการ
รวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในสถาบันซึ่งกระจัด
กระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสารมาพัฒนาให้
เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในสถาบันสามารถเข้าถึง
ความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้ง
ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้
สถาบันอุดมศึกษา มีความสามารถในเชิงแข่งขัน
สูงสุด**

เกณฑ์มาตรฐาน :

- 1. มีการกำหนดประเด็นความรู้
และ เป้าหมายของการจัดการ
ความรู้ที่สอดคล้อง กับ
แผนกลยุทธ์ของสถาบันอย่าง
น้อยครอบคลุมพันธกิจ ด้าน
การผลิตบัณฑิต และ ด้านการ
วิจัย**

2. กำหนดบุคลากร
กลุ่มเป้าหมายที่จะพัฒนา
ความรู้และทักษะด้านการ
ผลิตบัณฑิตและด้านการ
วิจัยอย่างชัดเจนตาม
ประเด็นความรู้ที่กำหนด
ในข้อ 1

3. มีการแบ่งปันและแลกเปลี่ยน
เรียนรู้จากความรู้ ทักษะของผู้มี
ประสบการณ์ตรง (tacit
knowledge) เพื่อค้นหาแนว
ปฏิบัติที่ดีตามประเด็นความรู้ที่
กำหนดในข้อ 1 และ เผยแพร่
ไปสู่บุคลากรกลุ่มเป้าหมายที่
กำหนด

4. มีการรวบรวมความรู้ตาม
ประเด็นความรู้ที่กำหนดในข้อ 1
ทั้งที่มีอยู่ในตัวบุคคล และ
แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ที่เป็นแนว
ปฏิบัติที่ดีมาพัฒนา และ จัดเก็บ
อย่างเป็นระบบโดยเผยแพร่
ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร
(explicit knowledge)

5. มีการนำความรู้ที่ได้จากการ
จัดการความรู้ในปีการศึกษา
ปัจจุบัน หรือ ปีการศึกษาที่ผ่าน
มาที่เป็นลายลักษณ์อักษร
(explicit knowledge) และ
จากความรู้ ทักษะของผู้มี
ประสบการณ์ตรง (tacit
knowledge) ที่เป็นแนวปฏิบัติที่
ดีมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานจริง

Quality

Management
Quality

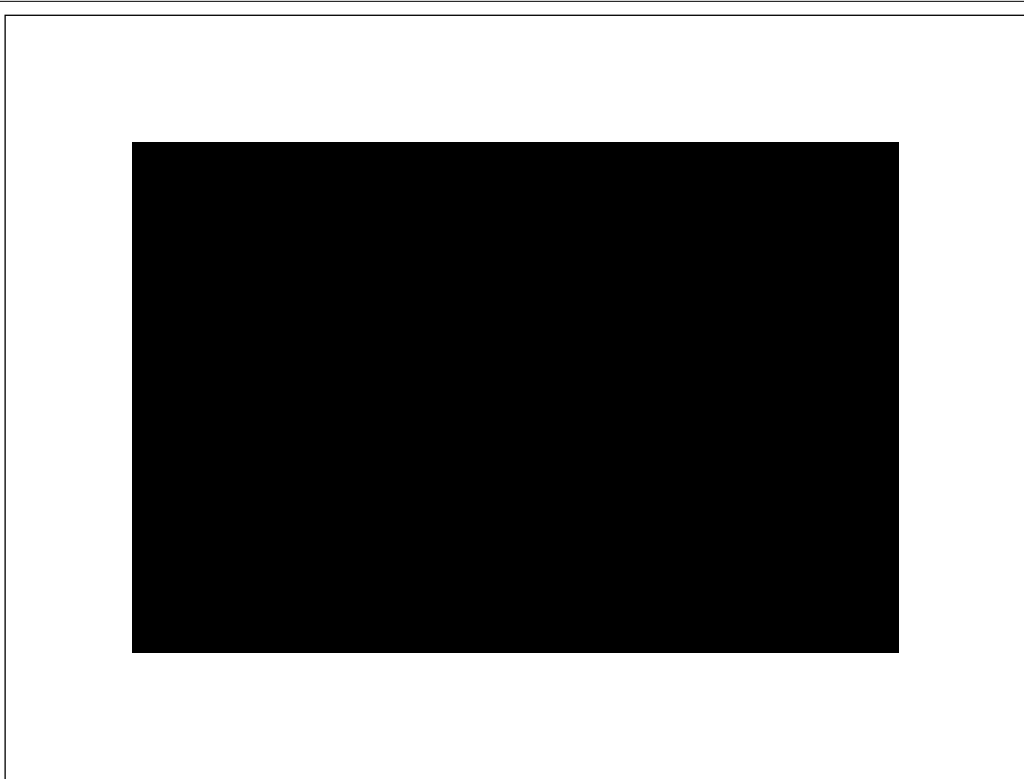
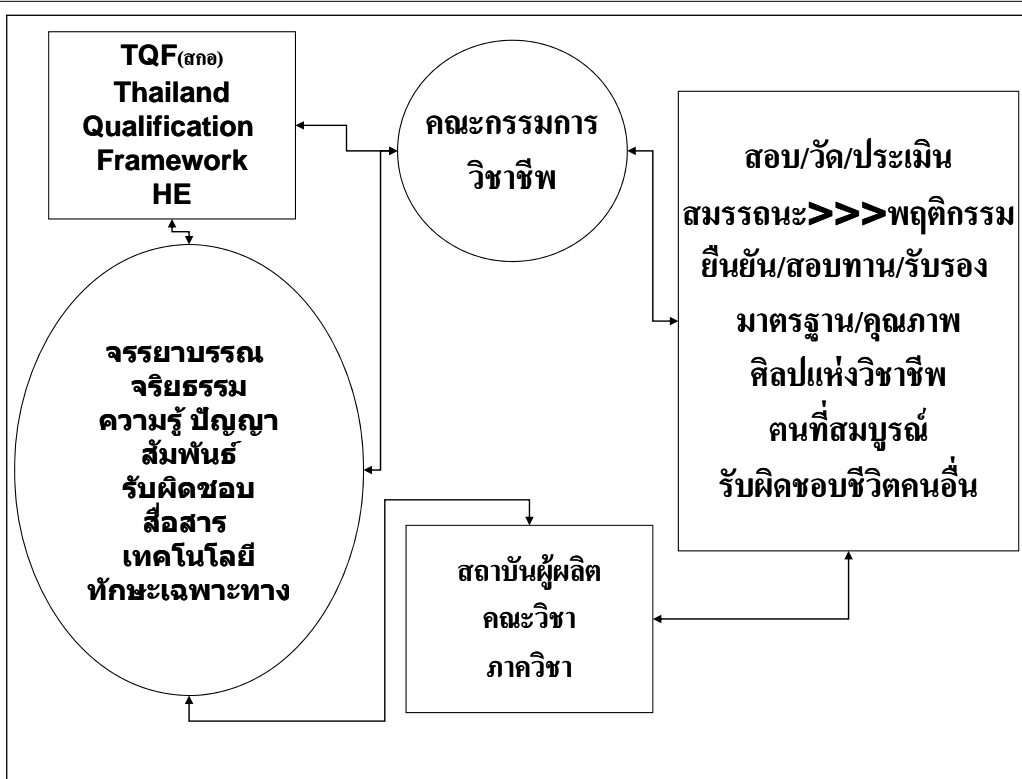
Service
Quality

Profession
Quality

**KUSAPDe = Knowledge
Understanding
Skill
Attitude
Performance
Development**

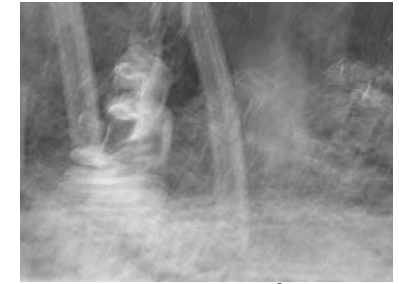
**6 Reasons
Why KM failure**

**6 Reasons for
unsuccessful
Knowledge
Management to
Learning Organization**

1. ไม่ได้กำหนดเป้าหมาย

2. มีการกำหนดเป้าหมาย แต่
ไม่ชัดเจน
(ทำตามสั่ง
เจ้านายสั่งแบบไม่รู้แล้วชี้
Format KM)

3. เป้าหมายชัดเจน (หัวปลาที่สอดคล้อง กับ
ยุทธศาสตร์ และ บริบท) แต่ไม่มีการ
ติดตาม สนับสนุนให้ทรัพยากร
ส่งเสริม สร้างแรงจูงใจ สร้างเวทีให้

4. เป้าหมายชัดเจน ได้รับการติดตาม
สนับสนุนให้ทรัพยากร ส่งเสริม สร้าง
แรงจูงใจ สร้างเวทีให้ ลปรร แต่ไม่มี
การประเมิน

**5. เป้าหมายชัดเจน ได้รับการติดตาม สนับสนุนให้
ทรัพยากร ส่งเสริม สร้าง
แรงจูงใจ มีการประเมินผล
มีเวทีให้ ลปรร
แต่ไม่เกิดการเรียนรู้โดย**

MBQ
(Management by Quality)
ผู้จัดการ 24 เมษายน 2545/
JJ modified 17-5-45

สกอ อองค์ ๕

S2.P2..S3..P3.มาตรฐาน
D การทำตามมาตรฐาน
C การตรวจสอบผลงาน
A แก้ไข ป้องกัน บำรุงรักษา
ทบทวน ปรับปรุง พัฒนา
ดีกว่าเดิม

86

**6. เป้าหมายชัดเจน ได้รับการติดตาม สนับสนุนให้
ทรัพยากร ส่งเสริม สร้างแรงจูงใจ มีการ
ประเมินผล มีเวที ลปรร เกิดการเรียนรู้โดยนำมา
ปรับ/ปรุง/พัฒนา/ต่อยอด
แต่ไม่มีการสร้างขวัญและกำลังใจโดยการยก
ย่อง ให้เกียรติ ชมเชย เห็น และ เคารพใน
ความเป็น คน ที่ระดมประสบการณ์จากการ
ทำงานมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นการสร้าง
องค์การเรียนรู้แบบธรรมชาติ บูรณาการสู่**

1 + 1 = ?

ความสำเร็จในการรับราชการของฉันคือ..... ?
อะไร คือ ปัจจัย แห่งความสำเร็จในชีวิตราชการของฉัน

SWOT 4 ประเด็นปีการศึกษา ๒๕๕๓
เข้ากลุ่ม แก่กลุ่ม แลกเปลี่ยน ๗ ประเด็น
ถึงเวลา ๑๖,๐๐ น. กลับมานำเสนอ พร้อมเอกสาร
เลือก ผู้นำ/ผู้จด จับ สรุป ประเด็น เพื่อนำเสนอ

SWOT_KM_RMUTR 1

- ตัวเรา/งานเรา/หน่วยงานเรา/คณะเรา ทำอะไรได้ดี(**good practice**)ในการ นำการจัดการความรู้ มาเป็นเครื่องมือ เสริมการพัฒนา ตน/คน/งาน/องค์กร
- ยกตัวอย่าง/และวิธีการ / ที่ได้ทำไปแล้วในข้างต้นมีปัจจัยแห่งความสำเร็จ คือ อะไร
- เขียนลงในกระดาษ/และเตรียม ลปรร

SWOT_KM_RMUTR 2

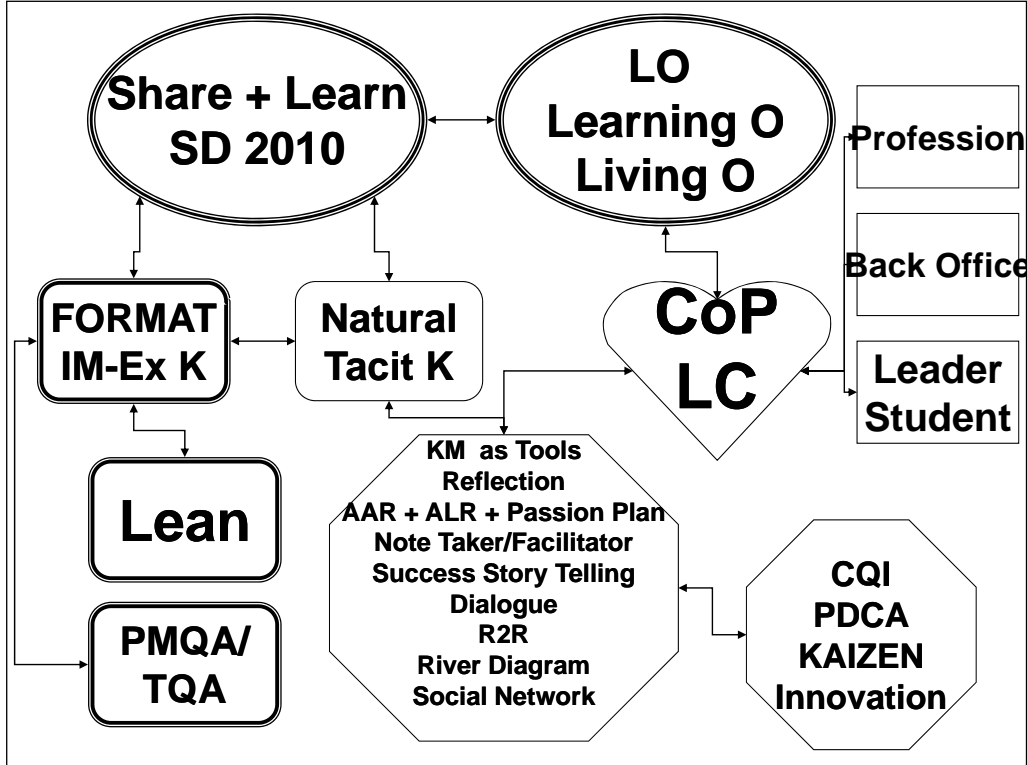
- ตัวเรา/งานเรา/หน่วยงานเรา/คณะเรา ยังทำอะไรไม่ได้ดี หรือ ทำไม่ได้ หรือทำไม่เป็น ในการ นำการจัดการความรู้ มาเป็นเครื่องมือ เสริมการพัฒนา ตน/คน/งาน/องค์กร
- เขียนลงในกระดาษ/และเตรียม ลปรร

SWOT_KM_RMUTR 3

- ข้อจำกัด ในการ นำการจัดการความรู้ มาเป็นเครื่องมือ เสริมการพัฒนา ตน/คน/งาน/องค์กร มีบ้างหรือไม่ใน ประสบการณ์ของเรา
- เขียนลงในกระดาษ/และเตรียม ลปรร

SWOT_KM_RMUTR 4

- โอกาส ในการ นำการจัดการความรู้ มาเป็นเครื่องมือ เสริมการพัฒนา ตน/คน/งาน/องค์กร มีบ้างหรือไม่ใน ประสบการณ์ของเรา
- เขียนลงในกระดาษ/และเตรียม ลปรร

- ### ข้อเสนอแนะ Share and Learn 2010
- ประเด็นการถอดบทเรียน SST และ ความเชื่อมโยง จากหน้างานมาสู่ฝ่ายบริหาร ไม่เกิด
 - สรุป จาก รอง สурพล
 - ท่านที่มามีความตั้งใจ
 - จัดงานย่อย จาก ทุก๑/๒/๓ เดือน มาเป็น งานมหกรรม Share and Learn ประจำปี
 - วิธีการ
 - เชิญมาเล่า ถอดบทเรียน Key success factor และ การพัฒนาที่ยั่งยืน (ต่อยอด/พัฒนา/แตกหน่อ/เครือข่ายการเรียนรู้ได้ 30) และ การสนับสนุน
 - ฝ่ายพยาบาล: ป้าขาว งานบริการคลินิก/แก้ว วิจัยในงานพยาบาล/
 - นภา และ อ.แมน การเรียนการสอน สอนแล้วเด็กเป็นสุขสนุกสร้างสรรค์ ตัดเกรด ประเมินผล formative evaluation

- ### ข้อเสนอแนะ Share and Learn 2010
- **ประเด็น เป้าหมาย**
 - **วัน เวลา ที่เหมาะสม >>> ประจำเดือน/ประจำสามเดือน/ประจำปี**

- ### ข้อเสนอแนะ Share and Learn 2010
- **Tacit K**
 ประสบการณ์ >>>>>>>>>>
 >Explicit K กระดาษ/ www
 Social network >>> R2R >>> miniresearch >>> Implementation ใช้จริง
 - **CQI >>> Innovation**

ข้อเสนอแนะ Share and Learn 2010

•งานได้ผล คน
เป็นสุข สนุก
สร้างสรรค์ สร้าง
ฝันให้เป็นจริง

ข้อเสนอแนะ Share and Learn 2010

•เรื่องเดิม/งานเก่า(ยั่งยืน/
ต่อยอด/นวัตกรรม)>>>
หน้าใหม่>>>ผู้เชี่ยวชาญ
สร้างคนใหม่>> เรื่องเล่า
เร้าพลัง **success story
telling**

ข้อเสนอแนะ Share and Learn 2010

•นำเสนอ 30
output/outcome
/our impact เพื่อ
พัฒนางานประจำ

ข้อเสนอแนะ Share and Learn 2010

•ประเด็น เป้าหมาย
CQI>>>พัฒนา
วิชาชีพ/สหสาขา
วิชาชีพ/สถาบัน

ข้อเสนอแนะ Share and Learn 2010

• ข้อควรระวัง

- ไม่ซ้ำซ้อนกับกระบวนการบริหารประจำของฝ่ายบริหาร
- หาประเด็นที่สามารถขยายผล

ข้อเสนอแนะ Share and Learn 2010

• วิธีการ

- เชิญมาเล่า ถอดบทเรียน Key success factor และ การพัฒนาที่ยั่งยืน (ต่อยอด/พัฒนา/แตกหน่อ/เครือข่ายการเรียนรู้ ได้ 30) และ การสนับสนุน
 - ฝ่ายพยาบาล: ป้าขาว งานบริการคลินิก/แก้ว วิจัยในงานพยาบาล/
 - นภา และ อ.แมน การเรียนการสอน สอนแล้วเด็กเป็นสุข สนุกสร้างสรรค์ ตัดเกรด ประเมินผล formative evaluation TQF
 - สารบรรณ รัตน์
- ดี day พฤษภาคม ศุกร์บ่าย หรือ ควบกับ คณะวันพุธ ที่ไม่ใช่เรื่อง ที่ทุกคนควรเข้า เวลา ๑๓๓๐ เป็นต้นไป
- การ share ไปเครือข่าย เช่น ร.พ สมทบ>>>อุบล/อุดร/ขอนแก่น/สาคาม ฯลฯ

ข้อเสนอแนะ Share and Learn 2010

• ดี day พฤษภาคม ศุกร์บ่าย หรือ ควบกับ คณะวันพุธ ที่ไม่ใช่เรื่อง ที่ทุกคนควรเข้า เวลา ๑๓๓๐ เป็นต้นไป

- การ share ไปเครือข่าย เช่น ร.พ สมทบ>>>อุบล/อุดร/ขอนแก่น/สาคาม ฯลฯ

เรียน ท่านไข่มุก

๑. กิจกรรม ครั้งที่ ๑ คือ กิจกรรม สรุปแผน คณะทำงานร่วมกัน ครั้งที่ ๑ วัน พุธที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๓ ตั้งแต่ ๑๑๓๐-๑๒๓๐ น. หลัก คือ แนวคิด KM เติมเต็มงานประจำ
๒. กิจกรรม ครั้งที่ ๒ ศุกร์ ที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ๑๒.๐๐-๑๕.๓๐ ทีม คณะทำงาน พบ กับ หัวหน้างาน และ CoP เติม ที่มี ใน คณะแพทยศาสตร์ เพื่อ ทราบแนวทาง การ ลปรร Share and Learn 2553
๓. หน่วยงาน กลับไปหา Best Practice ตามพันธกิจ เพื่อมา Share and Learn ตามกำหนดการที่ คณะทำงาน และ หัวหน้างาน ตัวแทนกำหนด
๔. ผมได้เรียน ผศ.เพชรกร หาญพานิชย์ มาเป็น กก และ เลขา อีกท่าน แล้วนะ ครับ
๕. เอกสาร ที่ใช้ทำความเข้าใจ แนบมาแล้วครับ

สรุปเบื้องต้น

- ครั้งแรกจัดให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ KM เต็มทีมงานประจำ
 - เข้า ความรู้ในการนำ การจัดการความรู้มาเสริมงานเจ้าของ
 - สาย ตัวอย่างจริง
 - บ่าย แบ่งกลุ่มเพื่อมอบหมายงาน ให้หัวหน้างานและทีมงานทบทวนเจ้าของ มีCoPเดิม/สร้าง CoPใหม่/กำหนดประเด็นในการพัฒนา
 - ทีมงานสรุป เพื่อทำแผนให้ความรู้/เติมเครื่องมือ เสริม...

KM 2011

สัมมนาทิศทางการจัดการความรู้
เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์

รศ.นพ.สุรพล วีระศิริ
รองคณบดีฝ่ายพัฒนาคุณภาพ
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

องค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง

- ยุทธศาสตร์คณะฯ
- กพร.
- สกอ.
- TQA

วิสัยทัศน์

เป็นคณะแพทยศาสตร์ที่มีความเป็นเลิศ 1 ใน 50 อันดับแรกของเอเชีย ในปี 2020 ผลิตบัณฑิตทางการแพทย์ สร้างงานวิจัย และการบริการวิชาการ

109

8 ยุทธศาสตร์

1. การผลิตบัณฑิตและพัฒนานักศึกษาที่มุ่งส่งเสริมศักยภาพให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์
2. การวิจัยและพัฒนาที่สร้างองค์ความรู้ให้เพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน
3. การบริการวิชาการที่เสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน
4. การอนุรักษ์ พัฒนา ถ่ายทอดและฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

110

8 ยุทธศาสตร์

5. การบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ
แผนลำดับที่ 8 : แผนการจัดการความรู้ขององค์กร
6. ด้านการบริการดูแลสุขภาพ : Health Care Services
7. การบริหารทรัพยากรบุคคลให้เก่งดีมีความสุข
8. สร้างความมั่นคงการเงินและสินทรัพย์

111

ยุทธศาสตร์ที่ 5

- การบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ
- แผน/กลยุทธ์ที่ 8
แผนการจัดการความรู้ขององค์กร

112

กพร.

- **ตัวชี้วัดที่ 5** ร้อยละของงานวิจัย และงานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์ เผยแพร่ หรือนำไปใช้ประโยชน์ในระดับชาติ หรือระดับนานาชาติ ต่ออาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำ
- **ตัวชี้วัดที่ 6** ร้อยละของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำมาใช้ อันก่อให้เกิดประโยชน์อย่างชัดเจน ต่ออาจารย์ประจำและ/หรือนักวิจัยประจำ

113

กพร.

- **ตัวชี้วัดที่ 17** ระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ
 - หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้
 - แนวทาง: ส่วนราชการต้องจัดทำแผนการจัดการความรู้ และ นำแผนไปปฏิบัติ

114

สกอ. :มาตรฐานอุดมศึกษา ที่สาม

1. ให้สถาบันมีการสร้างและพัฒนาสังคมนวัตกรรมและสังคมแห่งการเรียนรู้
2. มีการจัดการความรู้ โดยรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในสถาบันซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคล หรือเอกสารมาพัฒนาให้เป็นระบบ
3. เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษามีความสามารถในเชิงแข่งขันสูงสุด

115

การวิจัย ตัวบ่งชี้ที่ 4.2

- มีระบบและกลไกการรวบรวม/คัดสรร วิเคราะห์ และสังเคราะห์ความรู้จากงานวิจัย หรืองานสร้างสรรค์ เพื่อให้เป็นองค์ความรู้ที่คนทั่วไปเข้าใจได้

116

การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ที่ 7.2

- มีการกำหนดประเด็นความรู้ และ เป้าหมายของการจัดการความรู้ ที่ สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของสถาบัน อย่างน้อยครอบคลุมพันธกิจด้านการ ผลิตบัณฑิตและด้านการวิจัย
- มีการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากความรู้ ทักษะของผู้มี ประสบการณ์ตรง (tacit knowledge) เพื่อค้นหาแนวปฏิบัติที่ ดีตามประเด็นความรู้ที่กำหนด

117

ตัวบ่งชี้ที่ 7.2

- มีการนำความรู้ที่ได้จากการจัดการ ความรู้ ในปีการศึกษาปัจจุบัน หรือปี การศึกษาที่ผ่านมา ที่เป็นลาย ลักษณ์อักษร (explicit knowledge) และ จากความรู้ ทักษะของผู้มีประสบการณ์ตรง (tacit knowledge) ที่เป็นแนว ปฏิบัติที่ดีมาปรับใช้ในการ ปฏิบัติงานจริง

118

TQA: หมวด 4 การวัดผล การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

- สถาบันมีวิธีการอย่างไรในการ
 - การรวบรวมและถ่ายทอดความรู้ของผู้ปฏิบัติงาน
 - การถ่ายทอดความรู้ที่เป็นประโยชน์ ระหว่างสถาบัน กับผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ส่งมอบและคู่ความ ร่วมมือทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ
 - ความรวดเร็วในการค้นหา ระบุ แบ่งปัน
 - การนำวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศไปดำเนินการ
 - การรวบรวมและถ่ายทอดความรู้ที่เป็นประโยชน์ ไป ใช้ในกระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์

119

การดำเนินการที่ผ่านมา

120

การจัดการความรู้ยังกระจุกอยู่ในบาง
พันธกิจ

- ส่วนใหญ่
 - การบริการ
 - การบริหารจัดการ
- ส่วนน้อย
 - การเรียนการสอน
 - การวิจัย

121

การสกัดองค์ความรู้ออกมาเป็น
explicit knowledge ยังน้อย

- จะทำอย่างไร
 - ในเชิงเทคนิค
 - ในเชิงระบบ
 - การสนับสนุน

122

การนำความรู้ไปใช้และขยายผล
ยังอยู่ในวงจำกัด

- จะทำอย่างไร
 - ในเชิงเทคนิค
 - ในเชิงระบบ
 - การสนับสนุน
- เป็นไปโดยธรรมชาติ ใครใคร่ใช้ใช้
แต่ไม่ค่อยใช้

123

การประสานงาน/ดำเนินงานข้ามสาย
งาน

- เริ่มมีในบางส่วน
 - การปฏิบัติกรณีนอนนาน
 - การเบิกจ่าย
 - การรับนศ. วชก. พัฒนานศ. นิต
ิธรรม
- การดำเนินการในภาพรวม
 - ยังไม่เห็นในทุกจุด

124

ทิศทางการดำเนินงานในปี 2554

- ทำให้ครอบคลุมทุกพันธกิจ
- บูรณาการเข้ากับงานประจำ
- เทคนิค
 - ดำเนินการที่เป็น unity
 - KM Forum

125

ความคาดหวังต่อสัมมนาครั้งนี้

- ประเด็นที่จะทำ KM ตามพันธกิจ
- กำหนดการการจัด KM Forum ตามประเด็นสำคัญ
- ผู้รับผิดชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
- แนวทางในการได้มาขององค์ความรู้ในประเด็นและพันธกิจ
- แผนที่ทำให้การดำเนินการเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเป็นประโยชน์จริงๆ

126

สรุปรวบรวมยอดของ กลุ่ม....

- สรุป ภาพรวม และ นำเสนอหนึ่งประเด็นหลัก (การเรียนการสอน/วิจัย/บริการ)(ที่เหลือที่อยากให้ ทีมKM ทำ เขียนส่ง) ที่กลุ่มเห็นสมควรนำมา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อจัดการความรู้ ของชาว คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลศรีนครินทร์ เพื่อให้สอดคล้อง ยุทธศาสตร์ / กพร / สกอ / HA / TQA ฯลฯ
- ตัวแทนที่ไม่ใช่หัวหน้าก๊วน นำเสนอ เวลา ๑๕.๒๐ น. กลุ่มละ หนึ่งประเด็นที่ไม่ซ้ำ กับกลุ่มอื่นที่เสนอไปแล้ว ๓ นาที

นำเสนอ KM เต็มเต็มงานประจำ

1. เครือข่าย สู่เป้าหมาย ของคณะแพทยศาสตร์
2. ต้นไม้ใหญ่ เชื่อมโยง ประสานงานด้วยใจ
สื่อสาร ด้านบริการวิชาการ เพื่อให้ชุมชน
ได้รับการพัฒนา (เตียง ยา CPR)
3. เห็นดอกผล **Output/Outcome/Our
Impact** ผลิตบัณฑิต...สู่โลกกว้าง (เริ่ม
พัฒนาให้รากฐานแข็งแรง...ผู้บริหาร>>
นำ)และ สนับสนุนด้วยกาย วาจา ใจ **KSF**
คือ คน

นำเสนอ KM เต็มเต็มงานประจำ

4. ความรู้แก่ชุมชน การเน้นการสอนระดับ
บัณฑิตศึกษา เก่ง เรียน/งาน/คน
5. ข้าราชการ วัฒนธรรมอีสาน ความเป็นหนึ่งเดียว
ข่าวแต่เมื่อดีรวมเป็นข่าวดี >>ค่านิยม
วัฒนธรรม ในการเป็น แบบอย่าง ของพีพี
นำมา เรียนรู้ หรือ **Share and
Learn>>2Q = Quantity _Quality**
ผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง **R2R>>วิจัย**

นำเสนอ KM เต็มเต็มงานประจำ

6. โครงการ พัฒนาระบบการบริการผู้สูงอายุ
กำหนด สมรรถนะ ความรู้ ทักษะ และ
ประสบการณ์ ของเจ้าหน้าที่
7. ถอดบทเรียน ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์
ของเจ้าของ โดยมีผู้นำที่เข้มแข็ง มีการ
ทำงานแบบสหสาขาวิชาชีพ **BP** สร้าง
วัฒนธรรม องค์กร(กุ)กร แห่งการเรียนรู้ ที่มี
คุณภาพ และ มาตรฐาน โดยมี **Hardware +
Heartware+ Software + เครื่องมือ KM**
กำลังใจ นำถ่ายทอดไปชุมชน(ใน) นอก